

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) predkladajú na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky poslanci Národnej rady Slovenskej republiky Katarína Hatráková, Jana Žitňanská, Ján Herák, Igor Hus, Jana Majorová Garstková, Romana Tabak, Lukáš Kyselica, Michal Šipoš, Marcel Mihálik, Martin Čepček, Marek Šefčík, Ján Szöllös, Lucia Drábiková, Richard Vašečka, Jana Bittó Cigániková, Andrea Letanovská, Peter Cmorej, Zuzana Šebová, Eva Horváthová, Kristián Čekovský

Základný cieľ návrhu zákona

Základným cieľom návrhu zákona je vytvorenie právnej úpravy, ktorá môže prispieť k eliminácii možnosti ohrozenia života, zdravia alebo neľudského alebo zlého zaobchádzania s dieťaťom. Návrh zákona zavádza oznamovaciu povinnosť zdravotnej poisťovne voči orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Touto oznamovacou povinnosťou sa má zabezpečiť možnosť, aby orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately mohol preveriť podľa oprávnení¹ informácie o tom, že by dieťa (poistenec) mohlo byť vystavené ohrozeniu života, zdravia alebo neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu.

Naplnenie téz Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024

Návrh zákona zároveň čiastočne napĺňa jednotlivé tézy Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 v oblasti práv detí a ochrany detí pred násilím:

- a) Vláda SR vyhodnotí doterajšiu úpravu pomoci obetiam trestných činov so zameraním sa na reálnu a včasnú dostupnosť právnej a psychologickej pomoci. Vláda posilní postavenie detských obetí v trestnom konaní v záujme ich ochrany a zabezpečenia ich najlepšieho záujmu, s dôrazom na minimalizáciu sekundárnej viktimizácie dieťaťa spôsobenej vykonávaním procesných úkonov, a vytvorí podmienky na koordinovanú multidisciplinárnu spoluprácu participujúcich subjektov v prípadoch násilia páchaného na deťoch.
- b) V oblasti ľudských práv bude vláda SR podporovať ochranu práv detí vo všetkých politikách štátu.

¹ § 93b ods. 1 písm. a/ zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

- c) Osobitnú pozornosť bude vláda SR venovať obzvlášť zraniteľným obetiam trestných činov s cieľom minimalizovať opakovanú a druhotnú viktimizáciu obetí, zintenzívni identifikáciu sexuálneho zneužívania detských obetí a efektívnejšiu identifikáciu ich páchateľov.
- d) Vláda SR zavedie koordinovaný nadrezortný systém včasnej intervencie pre deti so zdravotným znevýhodnením a pre deti zo sociálne-znevýhodneného prostredia a ich rodiny.
- e) Vláda SR sa bude zasadzovať za systémové opatrenia na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na deťoch, ženách a ďalších zraniteľných skupinách a poskytnutie dostupnej právnej ochrany, opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately deťom, ktoré sa stali obeťami násilia, ako aj sociálnych služieb pre ženy zažívajúce násilie a obe domáceho násilia.

Implementácia medzinárodných záväzkov a odporúčaní v oblasti práv detí

Návrh zákona prispeje k úplnej alebo čiastočnej implementácii medzinárodných záväzkov a odporúčaní v oblasti práv detí. Najmä sa to týka práv vyplývajúcich z **Dohovoru OSN o právach dieťaťa**².

a) V Dohovore je **kľúčová zásada rešpektovania záujmu dieťaťa** (čl. 3). Ustanovenie čl. 3 ods. 1 Dohovoru zakotvuje, že *záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi **alebo zákonodarnými orgánmi***. Vzhľadom na to, že Dohovor ako právne záväzný medzinárodný nástroj práv detí má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi, právo garantované v čl. 3 ods. 1 Dohovoru je **základné (ľudského) právo dieťaťa**. Adresátom normy nie sú len orgány výkonnej či súdnej moci štátu, **ale i zákonodarca**. Preto predkladateľka návrhu zákona Katarína Hatráková ako členka zákonodarného zboru v Slovenskej republike sa snaží legislatívnou zmenou dosiahnuť naplnenie kritéria najlepšieho záujmu dieťaťa. Zásada záujmu dieťaťa našla svoje legislatívne vyjadrenie v slovenskom právnom poriadku pred piatimi rokmi: Novelou zákona o rodine č. 175/2015 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2016 bol do zákona o rodine do časti s názvom „Základné zásady“ vložený čl. 5. Zákonodarca začlenením zásady záujmu dieťaťa do ustanovenia čl. 5 túto zásadu legislatívno-technicky umiestnil v systematike zákona o rodine na kardinálne miesto. Prvá veta článku 5 zákona o rodine určuje prioritu záujmu dieťaťa ako základného hľadiska pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Vzhľadom na to, že každé dieťa je jedinečné a konštelácia jeho životnej situácie je neopakovateľná, znenie čl. 5 zákona o rodine neobsahuje definíciu

² Dohovor OSN o právach dieťaťa bol prijatý v roku 1989 Organizáciou Spojených národov. Pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť 6. februára 1991 a bol uverejnený vo vyhláske č. 104/1991 Zb. Slovenská republika je ním viazaná od 1. januára 1993.

záujmu dieťaťa, ale ponúka príkladným a nehierarchickým spôsobom výpočet kritérií záujmu dieťaťa.³ V druhej vete čl. 5 zákonodarca vymenováva kritériá (prvky), ktoré sa berú na zreteľ pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa. Návrh zákona má umožniť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately resp. následne súdu preskúmať, či sú splnené najmä tieto kritériá záujmu dieťaťa *a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou.*

- b) Dohovor garantuje **právo detí na telesnú a osobnú integritu**. Článok č. 19 ods. 1 Dohovoru vyžaduje, *aby štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru prijímali všetky potrebné zákonodarné, správne, sociálne a výchovné opatrenia na ochranu detí pred akýmkoľvek telesným alebo duševným násilím, urážaním alebo zneužívaním (vrátane sexuálneho zneužívania), zanedbávaním alebo nedbanlivým zaobchádzaním, trýznením alebo vykorisťovaním počas doby, keď sú v starostlivosti jedného alebo oboch rodičov, zákonných zástupcov alebo akýchkoľvek iných osôb starajúcich sa o dieťa.*

Návrh zákona rovnako prispeje k splneniu odporúčaní Výboru OSN pre práva dieťaťa⁴, ktoré vyplynuli zo **Správy o priebehu a výsledkoch prerokovania Konsolidovanej tretej, štvrtej a piatej periodickej správy Slovenskej republiky o implementácii Dohovoru o právach dieťaťa pred Výborom OSN pre práva dieťaťa a návrh gescie k Záverečným odporúčaniam Výboru OSN pre práva dieťaťa**.⁵ Jedná sa odporúčanie: 29. V zmysle svojho všeobecného komentára č. 13 (2011) o práve dieťaťa na ochranu pred všetkými formami násillia a berúc do úvahy Ciele trvalo udržateľného rozvoja (Cieľ 16.2 ukončiť zneužívanie, využívanie, obchodovanie s deťmi a všetky formy násillia voči deťom a mučenie detí), výbor naliehavo žiada zmluvný štát, aby: (a) Zriadil programy včasného zisťovania a investigatívne programy na identifikáciu detských obetí násillia a sexuálneho zneužívania⁶.

³ Porovnaj: Dobrovodský, R. in Lazar a kol.: Europeizácia a internacionalizácia rodinného práva In: Občianske právo hmotné. - Bratislava : Iuris Libri, 2018. - ISBN 978-80-89635-35-1 [1.zv.]. - S. 304.

⁴ V dňoch 24. a 25. mája 2016 sa v Ženeve v rámci 72. zasadnutia Výboru OSN pre práva dieťaťa uskutočnilo prerokovanie Konsolidovanej tretej, štvrtej a piatej periodickej správy Slovenskej republiky o implementácii Dohovoru o právach dieťaťa. Výbor po ukončení cyklu prerokovania správy prijal dňa 3. júna 2016 záverečné zistenia a odporúčania adresované Slovenskej republike.

⁵ Správa bola prerokovaná Vládou SR dňa 11.10.2017 ako materiál číslo: UV-44112/2017 dostupné: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22379/1>. (zdroj opísaný dňa 29.12.2020)

⁶ Správa o priebehu a výsledkoch prerokovania Konsolidovanej tretej, štvrtej a piatej periodickej správy Slovenskej republiky o implementácii Dohovoru o právach dieťaťa pred Výborom OSN pre práva dieťaťa a návrh gescie k Záverečným odporúčaniam Výboru OSN pre práva dieťaťa, str. 14.

Návrh zákona rovnako prispeje k úplnej alebo čiastočnej implementácii medzinárodných záväzkov, ktoré vyplývajú z **Dohovoru Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním (tzv. Lanzarotský dohovor),**⁷ konkrétne z ustanovenia čl. 4, ktorý znie: „Každá zmluvná strana prijme potrebné legislatívne a iné opatrenia na predchádzanie všetkým formám sexuálneho vykorisťovania a sexuálneho zneužívania detí a na ochranu detí“.

Posilnenie práv detí garantovaných Ústavou Slovenskej republiky

Návrh zákona prispeje k posilneniu v článku 16 ods. 1 a ods. 2⁸ a v článku 19 ods. 1⁹ garantovaných práv detí, ktoré garantuje Ústava Slovenskej republiky.

Návrh zákona je reakcia na tragický prípad

Návrh zákona je reakciou na tragický prípad, ktorý sa odohral v máji roku 2020. Predkladateľka návrhu zákona Katarína Hatráková monitorovala tragický prípad a z dostupných údajov bol identifikovaný právny nedostatok, ktorý sa má návrhom zákona odstrániť. Prípad bol detailne medializovaný a zo znenia medializovaných údajov vyplynulo nasledovné:

- a) „Prípad sa týkal osemmesačnej Lucky, ktorej telo našli zakopané v záhrade, nechýbala ani doktorom či úradom.“. V článku sa uvádza, že „osemmesačné dievčatko Lucka, ktorého telo minulý týždeň vykopala polícia na dvore rodinného domu v Nových Zámkoch, 10 mesiacov nechýbala lekárom, ani úradom. Dokonca mala absolvovať viacero povinných zdravotných prehliadok, ako všetky deti v jej veku. **Mimo chorôb, do jedného roku života je to 9 preventívnych prehliadok. Do dvoch rokov 10 preventívnych prehliadok,**“ hovorí pediater Barnabáš Guba. Prehliadky sú v rámci zdravotnej starostlivosti povinné nielen pre rodičov detí, ale aj lekárov. Pediatri si o tomto vedú presnú evidenciu. „Aj v dokumentácii aj v počítači, sestrička upozorní rodičov, kedy majú prísť,“ dodáva Guba. „Je tam očkovanie, tak už hľadáme príčiny, kde je to dieťa, prečo neprišlo na očkovanie,“ vysvetľuje zdravotná sestra Ildikó Veselková. V prípade 8-mesačnej Lucky, ktorej otec je obvinený z jej zabitia, ale celých 10 mesiacov príčiny nikto nehladal. Dievčatko, ktoré sa stalo obeťou trestného činu, nikomu nechýbalo. „**Od 8 mesiacov do 15 mesiacov by mali byť 4 prehliadky,**“ dodáva Guba. „Ak takáto situácia nastane, lekár je povinný bezodkladne oznámiť orgánu činnému v trestnom konaní a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,“ uviedla hovorkyňa ministerstva zdravotníctva Zuzana Eliášová. V Luckinom prípade to nemal kto oznámiť. Jej detská lekárka povedala, že už nemá jej zdravotnú dokumentáciu. Vlani

⁷ Tento dohovor ratifikovala dňa 1. marca 2016 Slovenská republika v poradí ako 40. členská krajina Rady Európy.

⁸ Nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom. Nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

⁹ Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

ju dali matke, keď im povedala, že chce zmeniť lekára. **"Zdravotnú kartu pacienta by si mali lekári posúvať medzi sebou,"** vysvetlila Eliášová. **"Musí doniesť papier, že ten druhý detský lekár prijme do evidencie a na základe toho pán doktor vydá kartotéku, nie do rúk, ale poštou,"** dodáva Eliášová. Preto nevyšlo najavo, že iný pediater Lucky nie je. Desať mesiacov nemalo komu prekážať, že nemá povinné prehliadky a očkovania. Rodinu za predchádzajúce mesiace nekontaktovali ani zo sociálneho úradu. Aj keď v roku 2017 boli dve deti z predchádzajúcich vzťahov Luckinej matky súdom zverené do starostlivosti ich otcov. **"Matka v tom čase nevychovala žiadne dieťa, takže ÚPSVAR, keďže musí rešpektovať zákon, nemal žiadny dôvod matku kontrolovať. O tom, že sa z ďalšieho vzťahu narodili ďalšie deti, úrad nemal žiadne informácie, neinformovala pôrodnica, neinformoval pediater, neinformovala samospráva,"** uviedla hovorkyňa Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny, Jana Lukáčová. Až všímavosť známych odhalila násilnú smrť Lucky. Kontaktovali sociálnu kuratelu, neverili, že je dievčatko v ústave, ako tvrdili jej rodičia. ¹⁰

- b) „Záhadná smrť dieťaťa v Nových Zámkoch, ktorá ešte včera vyvolávala otázky, má dnes desivé odpovede. Polícia v piatok (29. mája) popoludní našla na dvore rodinného domu v Nových Zámkoch zakopané telo bábätko. V dome žije rodina s ďalšími dvoma deťmi. Sociálka pred časom zistila, že tretie dieťa chýba. Chýbajúcim dieťaťom mala byť takmer rok iba osemmesačná Lucka. Susedia podľa TV Markíza potvrdili, že v dome dochádzalo k častým bitkám. Rodičia spočiatku tvrdili, že je chorá v nemocnici v Bratislave. Keďže známym sa táto verzia nepozdávala, kontaktovali začiatkom týždňa sociálku. Zistili, že dieťa hospitalizované nie je. Keďže kurátori dieťa nikde nenašli, na rad nastúpila polícia, ktorá pri dome našla hrob. Dnes už má polícia v rukách výsledky pitvy. Podľa oficiálnej správy dievčatko zomrelo násilnou smrťou. Vrahom je podľa polície otec. Na dievčatko partneri poberali od štátu rodinné dávky aj naďalej. Ako informuje TV Markíza, žena má ešte deti aj z predošlých vzťahov, ktoré bývajú u svojich otcov. ¹¹
- c) Hororový nález, ktorý skrýva smutný osud bezbranného stvorenia. Teličko iba 8-mesačnej Lucky našli v piatok policajti zakopané na dvore rodinného domu v Nových Zámkoch. Muži zákona zadržali a zakrátko aj obvinili zo zabitia otca bábätko Mariána (34), v nedeľu ráno sudca rozhodol o jeho väzobnom stíhaní. **Z rozprávania rodinných známych, ktorí zavolali na sociálnu kuratelu, behá mráz po chrbte. Bude vo väzbe!** Tak znel verdikt sudcu pre Mariána (34) z Nových Zámkov v nedeľu ráno. Muž mal podľa polície zabiť svoju dcérku Lucku. Teličko bezbranného dieťaťa zabalené v igelite ležalo zakopané na dvore rodinného domu, asi dva metre od vchodu. **Rodičia, ktorí spolu mali ešte staršieho syna Tomáša a mladšiu Editku, mali všetkým hovoriť, že Lucka je v nemocnici v Bratislave alebo v ústave. Verziu o ústave podľa informácií TV**

¹⁰ Zverejnená reportáž s názvom: Osemmesačná Lucka, ktorej telo našli zakopané v záhrade, nechýbala ani doktorom či úradom. Reportáž zo dňa 01.06.2020. zdroj: Noviny.sk Krimi. <https://www.noviny.sk/krimi/533615-lucka-ktoru-nasli-zakopanu-na-dvore-nechybala-ani-doktorom-ci-uradom> (zdroj opísaný dňa 29.12.2020)

¹¹ Zverejnená reportáž s názvom: OTRASNÝ zvrät v prípade zakopanej Lucky: Zabil bábätko vlastný otec?. Reportáž zo dňa 30.05.2020. zdroj: <https://www.dnes24.sk/otrasny-zvrat-v-pripade-zakopanej-lucky-zabil-babatkovo-vlastny-otec-362708> (zdroj opísaný dňa 29.12.2020)

Markíza tvrdili aj sociálke. V pondelok to už známi rodiny nevydržali a nahlásili podozrenie na sociálnu kuratelu, vo štvrtok prišli už aj muži zákona. Lucku podľa vlastných slov nevideli od júla minulého roka. „**Ona s ním mala tri deti, najstarší je Tomáško. Predtým mala dve, ktoré kvôli nemu opustila. Ona ich nechávala samé s ním a žobrala, on nepracoval,**“ prezrádzajú známi. Rodinní známi tvrdia, že sa stále pýtali, kde Lucka je a vždy dostali rovnakú odpoveď. „Mali sme zlý pocit, nedalo nám to a tušili sme niečo zlé,“ krútia hlavou. **Matka Andrea (39) podľa zistení Nového Času najskôr policii tvrdila, že Lucku našla mŕtvu, keď raz prišla domov a spanikárila, tak ju zakopala.** Výsledky pitvy však preukázali, že malý anjelik odišiel do nebička násilnou smrťou. Polícia obvinila Mariána a Andreu po výsluchu pustili. „Na základe výsledkov dokazovania bol muž obvinený z trestného činu zabitia,“ potvrdila Renáta Čuháková, krajská policajná hovorkyňa v Nitre. Zvyšné dve deti sú v náhradnej starostlivosti. Rodičia Andrey sa odmietli vyjadriť, zatvorili nám pred nosom dvere. „Ona tu nie je,“ povedali. Na otázku, čo sa tam vlastne stalo, tiež nechceli hovoriť. „**Nevieme, prepáčte, nebudeme,**“ znela odpoveď s tým, že ani to nevedia, kde by mohla byť. Jama, ktorá bola dlhé mesiace hrobom malého anjelika, však už medzičasom bola zasypaná. Vedľa nánosy zeminy stále boli porozhadzované hračky, s ktorými sa hrali jej súrodenci. Marián pri predvážaní okrem vulgarizmu na adresu novinárov nepovedal nič. Katarína Hatráková, poslankyňa NR SR, členka výboru pre sociálne veci: Ide o fatálne zlyhanie systému na úrovni sociálnej kurately, ale aj detského lekára a podobne. Ak raz matka opustila dve deti, je automaticky v systéme a je sledovaná, žiadny sociálny úradník nemôže predpokladať, že ak porodí ďalšie deti, bude z nej zrazu dobrá matka. Keby aj zmizla z dohľadu, musia ju dať hľadať a vyhlásiť po nej pátranie. Je to niekoľkonásobné zlyhanie systému! Andrea Cisárová, Centrum pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže - Dievčatko mohla zachrániť najbližšia rodina, ak dieťa neochránia rodičia, sú tu starí rodičia, iní príbuzní, ale aj susedia, všetci, ktorí boli bližšie k rodine a mohli si všimnúť, že niečo nie je v poriadku a nahlásiť to. V prípade, ak štátne orgány mali nejaké informácie, že sa niečo deje, mohli zasiahnuť. Ak dieťa bolo prihlásené u pediatra, tak ten, rovnako tak polícia, sociálna kuratela, ale aj magistrát.¹²

V minulosti už zákonodarca plnil svojou legislatívnou činnosťou povinnosť naplniť **najlepší záujem dieťaťa v oblasti ochrany detí pred násilím ako reakciu na konkrétny tragický prípad**¹³: Vládnym návrhom zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (parlamentná tlač 1501; zákon vyšiel v Zbierke zákonov dňa

¹² Zverejnená reportáž s názvom: Polícia o teličku zakopanom v záhrade: Lucka († 8 mes.) zomrela násilnou smrťou! Ďalšie zlyhanie sociálky?! Reportáž zo dňa 01.06.2020. zdroj: <https://www.cas.sk/clanok/986523/policia-o-telicku-zakopanom-v-zahrade-lucka-8-mes-zomrela-nasilnou-smrtou-dalsie-zlyhanie-socialky-video/> (zdroj opísaný dňa 29.12.2020)

¹³ Sociálnu pracovníčku z prípadu utýranej Lucky právoplatne odsúdili. Reportáž zo dňa 21. júna 2017. zdroj: <https://www.teraz.sk/slovensko/socialnu-pracovnicku-z-pripadu-utyry/266528-clanok.html/> (zdroj opísaný dňa 29.12.2020)

28.7.2015 - čiastka 55, číslo 175/2015) bola v zákone č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok ukotvená kompetencia súdu povoliť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vstup do bytu za účelom preverenia informácií nasvedčujúcich tomu, že dieťa je vystavené ohrozeniu života, zdravia, neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu, ktoré nie je možné overiť výkonom oprávnení podľa osobitného predpisu.¹⁴

Predkladaný návrh zákona nemá žiaden vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy, nemá vplyvy na informatizáciu spoločnosti a ani vplyvy na životné prostredie. Návrh zákona má pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K Čl. I

§ 25 ods. 6

V prvej vete sa zavádza oznamovacia povinnosť zdravotnej poisťovni voči orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Touto oznamovacou povinnosťou sa má zabezpečiť možnosť, aby orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately mohol preveriť podľa oprávnení¹⁵ informácie o tom, že by dieťa (poistenec) mohlo byť vystavené ohrozeniu života, zdravia alebo neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu. Oznamovacia povinnosť sa vzťahuje len na deti do 6 roku veku z dôvodu, že u detí do tohto veku nemožno zisťovať informácie v škole a v školskom zariadení. V prvej vete sa zároveň upravujú dva hmotnoprávne predpoklady (právna skutočnosť), ktoré musia byť splnené kumulatívne: prvý predpoklad spočíva v tom, že dieťaťu bolo ukončené poskytovanie zdravotnej starostlivosti lekárom, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast. Druhý predpoklad spočíva v tom, že sa nezačala poskytovať zdravotná starostlivosť iným lekárom. Ak nastanú tieto dva predpoklady, je dôvodné dané oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Oznamovacia povinnosť sa plní písomne a to k orgánu sociálnoprávnej

¹⁴ Bližšie porovnaj: Dobrovodský, R.: Ochranný mechanizmus života a zdravia detí v občianskom práve s účinnosťou od 1. januára 2016. In: Súkromné právo. - ISSN 1339-8652. - Roč. 1, č. 10-11 (2015), s. 35-48; K procesnému inštitútu povolenia vstupu do obydlija dieťaťa súdom v prípade ohrozenia dieťaťa v občianskom súdnom konaní - návrh úpravy de lege ferenda na Slovensku (The procedural institute permission to enter the residence of the child by a court in case of threat to a child in civil proceedings - a proposal for modification de lege ferenda in Slovakia) In: Acta iuridica Olomucensia. - ISSN 1801-0288. - Roč. 10, č. 1 (2015), s. 141-161.

¹⁵ § 93b ods. 1 písm. a/ zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov zamestnanec orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

ochrany detí a sociálnej kurately príslušnému podľa miesta pobytu tohto poistenca. Sídla úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a územné obvody úradov sú uvedené v prílohách č. 1 a č. 2 zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V druhej vete sa upravuje lehota dokiaľ sa má splniť oznamovacia povinnosť. Lehota na oznámenie bola stanovená spôsobom, ktorý je vykonateľný v praxi t.j. v podmienkach informačných systémov zdravotnej poisťovne. Skoršie a kratšie lehoty nebolo možné upraviť vzhľadom k tomu, že poskytovatelia (lekári, ktorí poskytujú všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast) odosielať informácie o poistencoch poisťovniam v určitých a opakujúcich sa periódach.

V tretej vete sa upravuje rozsah osobných údajov, ktoré zdravotná poisťovňa oznamuje. Navrhované ustanovenie vo vzťahu k zákonnosti spracúvania osobných údajov zakladá právny základ spracúvania osobných údajov podľa § 13 ods. 1 písm. c) zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vo štvrtej vete sa v súlade s ustanovením § 13 ods. 2 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje účel spracúvania osobných údajov.

§ 25 ods. 7

Aby nedochádzalo k neopodstatneným plneniam oznamovacej povinnosti, v odseku 7 sa upravuje výnimka z plnenia oznamovacej povinnosti. Neopodstatnené sú situácie, keď poistenec žije v cudzine alebo má právo na úhradu nákladov zdravotnej starostlivosti poskytnutej v inom členskom štáte podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 5; Ú. v. EÚ L 200, 7. 6. 2004) v platnom znení. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30. 10. 2009) v platnom znení.

K Čl. II

Navrhuje sa účinnosť od 1. júna 2021.

DOLOŽKA ZLUČITELNOSTI
návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona: poslanci Národnej rady Slovenskej republiky
2. Názov návrhu zákona: Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
3. Predmet návrhu zákona:
 - a) nie je upravený v primárnom práve Európskej únie,
 - b) nie je upravený v sekundárnom práve Európskej únie,
 - c) nie je obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že predmet návrhu zákona nie je upravený v práve Európskej únie, je bezpredmetné vyjadrovať sa k bodom 4. a 5.

DOLOŽKA VYBRANÝCH VPLYVOV

A.1. Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Termín začatia a ukončenia PPK: *bezpredmetné*

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne	Žiadne	Negatívne
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy		x	
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?		X	
3. Sociálne vplyvy		x	
– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,		x	
– sociálnu exklúziu,		x	
– rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť		x	
4. Vplyvy na životné prostredie		x	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		x	
6. Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	x		

A.3. Poznámky

Predkladaný návrh zákona nemá žiaden vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy, nemá vplyvy na informatizáciu spoločnosti a ani vplyvy na životné prostredie.

Návrh zákona má pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Pozitívny vplyv spočíva v tom, že sa vytvára legislatívny predpoklad na to, aby boli splnené tieto kritéria záujmu dieťaťa: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou.

A.4. Alternatívne riešenia

bezpredmetné

A.5. Stanovisko gestorov

Návrh zákona bol zaslaný na vyjadrenie Ministerstvu financií SR a stanovisko tohto ministerstva tvorí súčasť predkladaného materiálu.